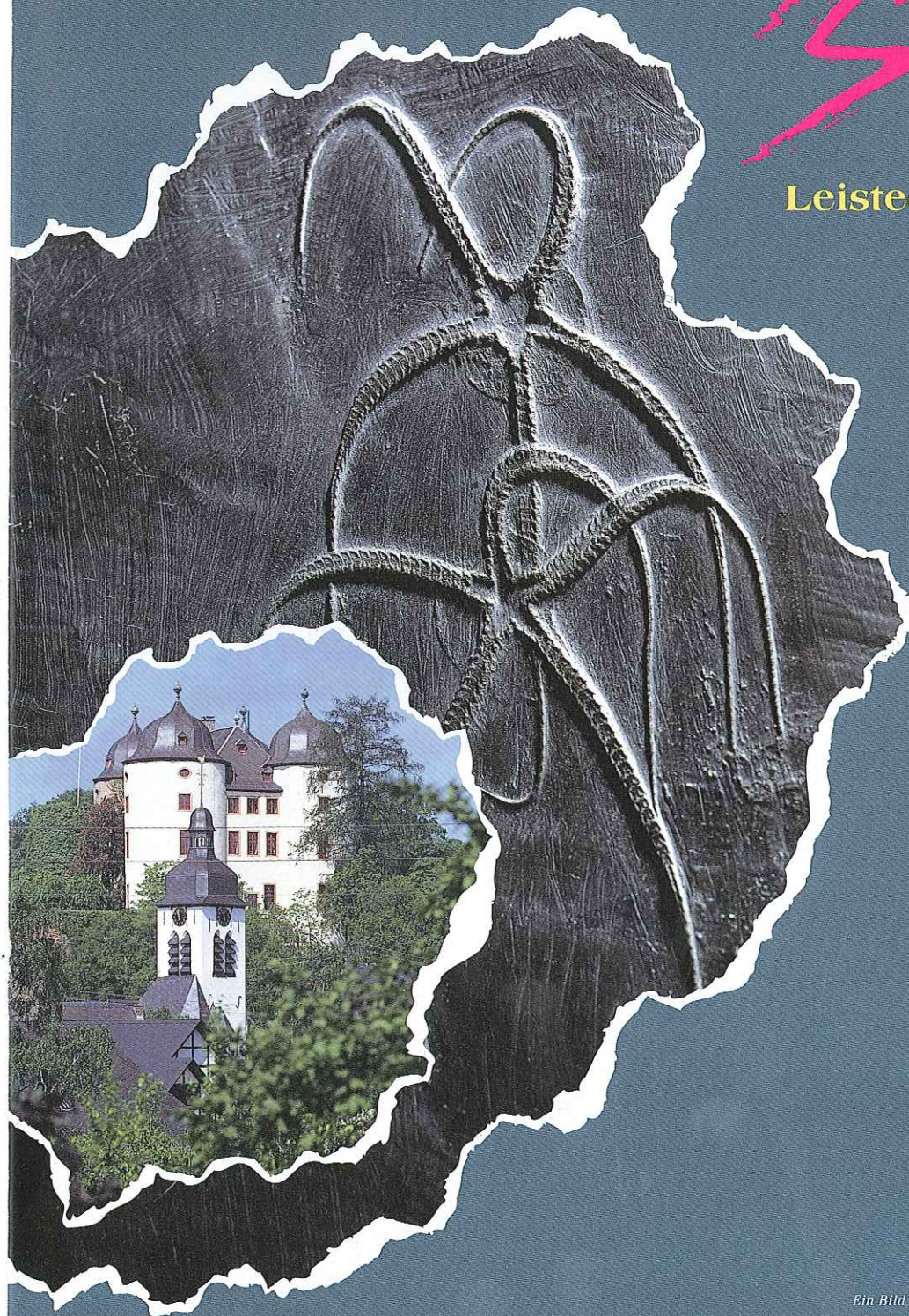

Hunsrück

SCHIEFER- BURGEN- STRASSE

Hunsrück
Leisteen- en Burchtenroute

Avontuurlijke
routes in de
Hunsrück
en het
Naheland

Ein Bild von einem Land

naheland

DAS VIELFALTLAND

www.naheland.net

HUNSRÜCK

SCHIEFER
BURGEN-
STRASSE

Grijs goud

en
trotse

graven

**Een route doet de
geschiedenis herleven**

*Hij ligt eerder verscholen als in het oog vallend en heeft toch zoveel te bieden: de **Hunsrück Leisteen- en Burchtenroute**.*

Deze vakantieroute in de zuidelijke Hunsrück en het Kirner Nahedal ontsluit aan de rand van grote toeristencentra één van de landschappelijk mooiste en meest interessante regio's van Rijnland-Palts.

De vele kenmerken, die dit vakantiegebied zo eigenzinnig en onverwisselbaar maken, dringen zich niet op, doch vragen erom ontdekt te worden.

De bezoekers, die zich op ontdekkingsreis in dit gebied begeven, zullen worden geconfronteerd met talrijke getuigenissen uit de geschiedenis van de mensheid en de aarde.

De burchten, kerken, kastelen en historische nederzettingen, die langs de vakantieroute in groten getale als stille getuigen van een verdwenen levens- en bouwwijze in onze tijd opduiken, verbinden de aard- en cultuurgeschiedenis onlosmakelijk met elkaar.

Naast het avontuurlijke, dat de natuur en de geschiedenis biedt, zijn er voor de vakantiegast vele mogelijkheden om zelf creatief bezig te zijn, alsook om de vrije tijd attractief te besteden.

De bijzondere aantrekkingskracht van de "Hunsrück Leisteen- en Burchtenroute" berust echter op de veelzijdigheid van landschap en gebied, dat ook klimatologisch tot de beste van Duitsland behoort en de natuur- en wandelliefhebber in elk jaargetijde zijn eigen bekoorlijkheid voorhoudt.

De actieve vakantiegast kan een grootschalig aangelegd en bewegwijzerd wandelwegennet verwachten. Ook de wintersporter worden b.v. in het wintersportgebied "Idarwoud" mogelijkheden voor een veelzijdig vermaak geboden.

De "Hunsrück Leisteen- en Burchtenroute" ligt tussen de "Duitse Edelsteenroute" en (vormt de verbinding met) de Nahewijnroute. Van hier is het niet ver meer naar de edelsteenmetropool Idar-Oberstein of het wijngedebied Nahe met zijn kuuroorden Bad Münster am Stein/Ebernburg, Bad Sobernheim en Bad Kreuznach.

De centrale ligging van de "Hunsrück Leisteen- en Burchtenroute" tussen de Moezel en het Rijnland, alsook tussen de Palts en het Saarland, biedt de vakantieganger ook de mogelijkheid, andere attractieve uitstapjes in alle richtingen te ondernemen.

Zo ontsluit de Nahe-fietsroute, met als middelpunt Kirn, het Naheland van de bron tot aan de monding. Bovendien bereikt men in korte tijd het Bostalmeer in het Saarland, het Paltser voetbalbolwerk Kaiserslautern, de oude Romeinse stad Trier, de Moezel en het Rijnlandschap met al zijn wijndorpjes en burchten, de hoofdstad van Rijnland-Palts Mainz en en....

Verwijlen in een grootschalig bos- en weidegebied

De vakantieroute is een spinnenwebachtig systeem met verbindingswegen, die veel bezienswaardigheden en landschappelijke bijzonderheden ontsluiten en bewandelbaar maken.

De 7 avontuurlijke routes

**Aardgeschiedenis en
verdwenen culturen**
Pagina 10

**Leisteen -
bescherming en versiering**
Pagina 11

**Kirn - een stad toont haar moderne
en historische gezicht**
Pagina 12 en 13

**Veel geschiedenis
op beperkt oppervlak**
Pagina 14

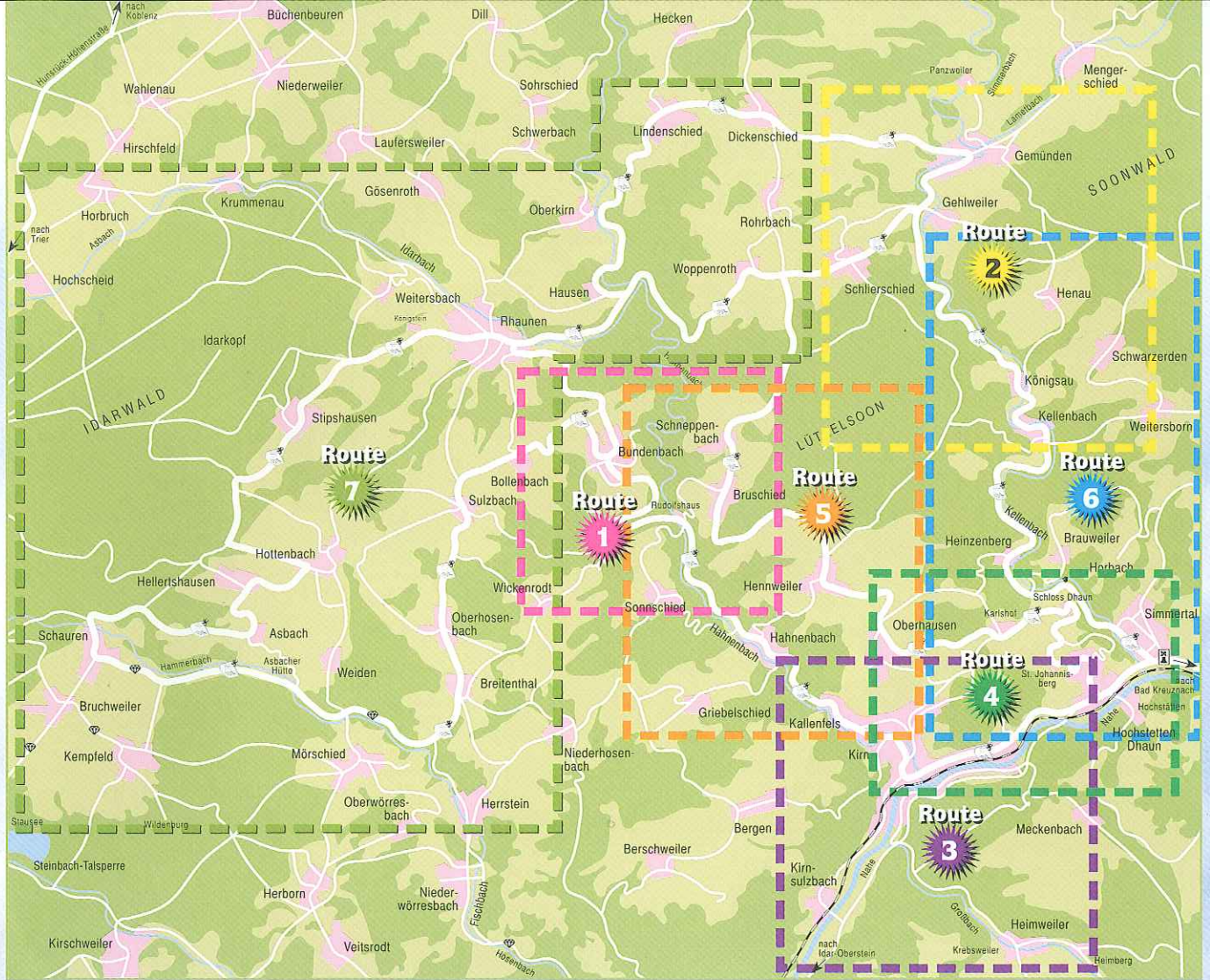
**Verzwegen natte weilanden
en ruime hoogten**
Pagina 15

**Door het wildromantische
Kellenbeekdal**
Pagina 16

**Ambacht -
kunst en edele stenen**
Pagina 17

Miljoenen jaren ontdekken

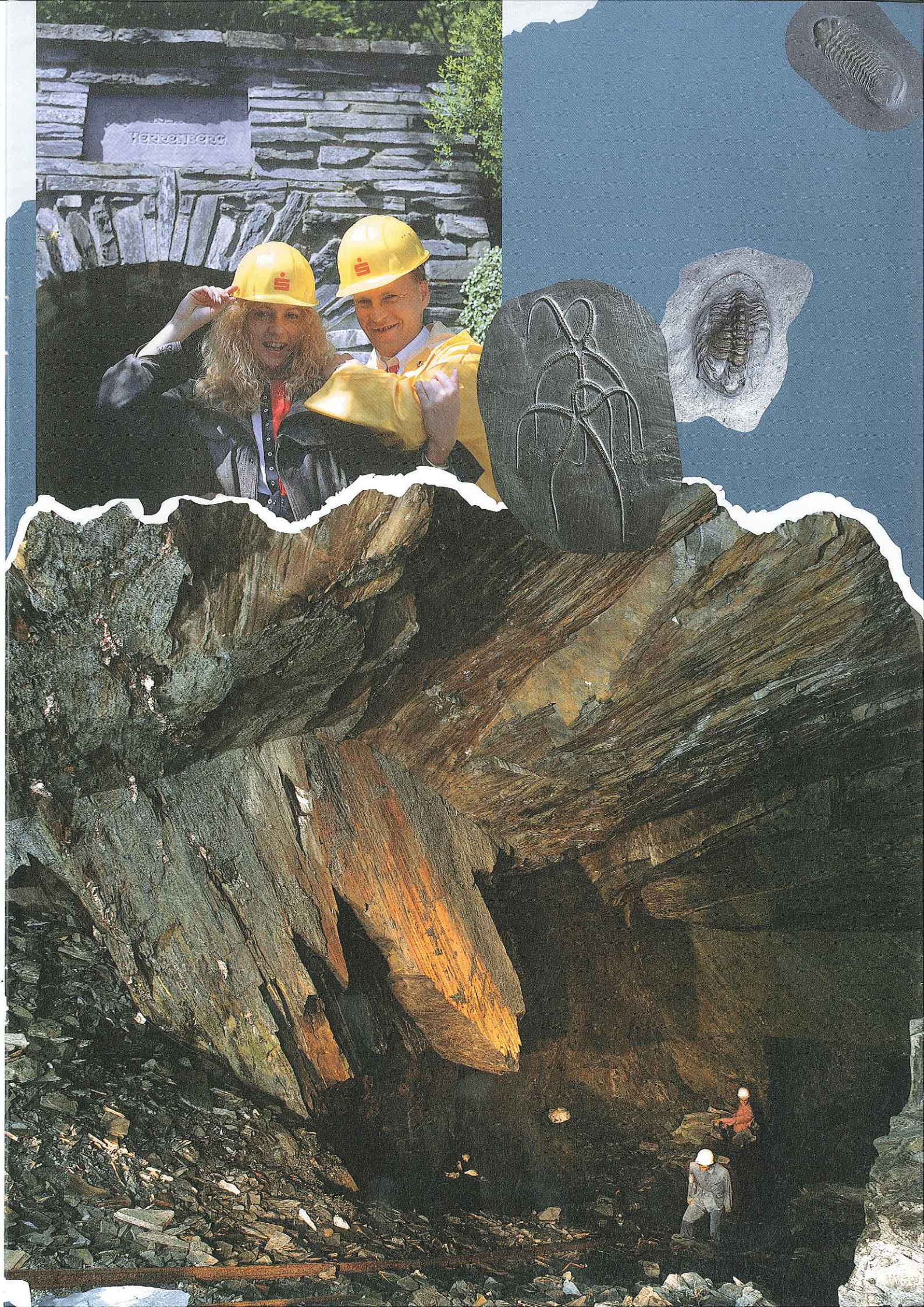
Ontmoeting met de oertijd – uitstapje met leereffect

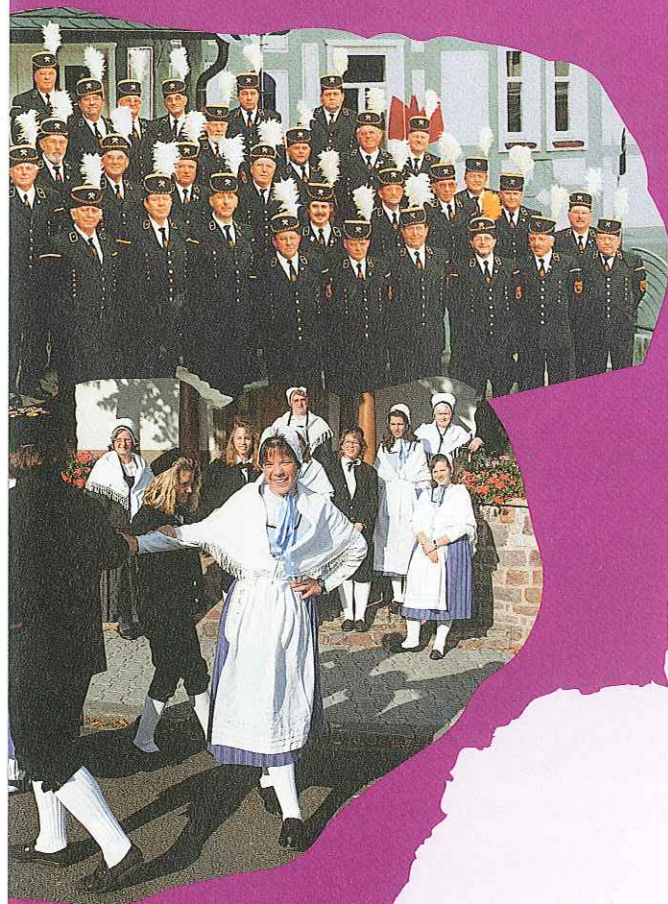
Ongeveer 400 miljoen jaar oud zijn de formaties van de Hunsrückleistein, die sinds de vroege Middeleeuwen in dag- en schachtbouw werd gewonnen. Deze leistein is sinds die tijd een belangrijk bouwmaterial in de regio en heeft architectuur en wooncultuur in de Hunsrück uitdrukkelijk bepaald. Thans zijn alle groeves stilgelegd.

Een speciaal voor de bezoeker heringerichte oude mijn getuigt van de winning van dakleien, die in de 19de eeuw zijn hoogtepunt had. Deze toont niet alleen de historische mijnbouw naar leistein, maar ook een fantastische verscheidenheid aan in leistein ingesloten fossiele zeedieren.

Terwijl in het gebied van de "Hunsrück Leistein- en Burchtenroute" drie museale inrichtingen het leven uit de verschillende periodes van de ontwikkeling van de aarde voorstellen, informeren twee geologische wandelroutes over de wisselende en gecompliceerde geologische ontwikkeling van de Hunsrück en zijn uitlopers.

*Cultuur, traditie en
folklore worden thans,
evenals eeuwen geleden,
in de Hunsrück in ere
gehouden - en dat in een
wereld, waarin de
mensen goedhartig en
vriendelijk gestemd
tonen, wat gastvrijheid is.*

Cultuur + geschiedenis in levenden lijve - niet in de grote musea

Er zijn niet veel historische landschappen, waar zich burchten en kastelen zo talrijk op een beperkt gebied concentreren als in het gebied van de "Hunsrück Leisteen- en Burchtenroute". De burchten en de leisteen, als belangrijke componenten van de regio, zijn daarom ook de naamgevers van de toeristenroute, die een landschap ontsluit, wiens nederzettingsgeschiedenis al lang voor de Romeinse tijd begon.

Kelten, Romeinen, Franken en later de graven en vorsten van de Middeleeuwen, zoals b.v. de Wild- en Rijngraven, de graven van Sponheim en Markgraven van Baden, de kuurvorsten van de Palts en hertogen van Zweibrücken, alsook niet op de laatste plaats de aartsbisschoppen van Mainz en Trier hebben hier hun sporen achtergelaten.

Van de meeste burchten kunnen thans nog slechts de ruïnes een indruk geven van de macht en betekenis van destijds. Vele kastelen konden hun historische verschijningsvorm echter grotendeels behouden en beleven thans als cultuur-, woon- of opleidingscentrum een nieuwe Renaissance.

Aardgeschiedenis en verdwenen culturen

Natuurlijke liefhebbers kunnen in het romantische Hahnenbeekdal en "Bundenbach-Zwitzerland" op relatief beperkt gebied meteen verschillende bezienswaardigheden bezoeken, die de aardgeschiedenis en oudere cultuurgeschiedenis met elkaar verbinden.

D Keltische nederzetting Altburcht

De Altburcht is een Keltisch-Treverische hooggelegen nederzetting, die tussen 170 en 50 v. Chr. bewoond was. Deze werd in de zeventiger jaren door het Rijnse Landmuseum opgegraven en onderzocht. In de tachtiger jaren werd de nederzetting, op grond van de verkregen inzichten, deels weer teruggebracht in de bouwkundige toestand van de laatste eeuw voor Christus. Thans is het een archeologisch openluchtmuseum.

A Bezoekersmijn Herrenberg

De tot bezoekersmijn omgebouwde voormalige groeve Herrenberg toont de bezoeker op indrukwekkende wijze hoe de leisteenwinning van weleer plaatshad. Met de hand gehouwen mijngangen, terrasvormige winning- en holle ruimtes, alsook een klein mijnbouwkundig museum met een expositie van middeleeuwse en latere mijnbouwkundige gereedschappen, zijn de stille getuigen van de zware omstandigheden, waaronder eeuwenlang de leisteen werd gewonnen en het afval werd verwijderd.

C Groeve Bocksberg-Eschenbach

In 1999 stilgelegde groeve aan de "Hunsrück Leiste-en Burchtenroute", waar de leisteenwinning de laatste 25 jaar in rendabele, maar afvalintensieve dagbouw plaatshad.

C Ruïne Schmidtburcht

De Schmidtburcht in het Hahnenbeekdal is de oudste burcht in het Nahe- en Hunsrückgebied. De ontstaansgeschiedenis van deze in leisteenrots en uit leisteenbrokken gebouwde vesting gaat terug tot het jaar 926. De burcht was voorvaderlijk erfgoed van de graven in Nahegau en tot het begin van de 14de eeuw in het bezit van de Wildgraven. Nadat de burcht in het bezit was gekomen van de aartsbisschop Balduin van Trier (1324) werd de vesting volledig uitgebouwd tot militair steunpunt van het territorium van Kuurtrier. Toen Franse pioniers, in het kader van de Herenigingsoorlogen, in 1688 de vesting ontploten, verloor de Schmidtburcht definitief zijn militaire betekenis. De bovenste burcht bleef tot aan het einde van de 18de eeuw de bestuurszetel voor de Kuurtrier bezittingen in de Hunsrück. Na de in de tachtiger jaren doorgevoerde opgravings- en restauratiewerkzaamheden van de door de begroeiing bijna totaal overwoekerde ruïne, krijgt de bezoeker weer een idee van de grootte en voormalige betekenis van de vesting.

E Fossielenmuseum

In een klein museum bij de bezoekersmijn Herrenberg zijn talrijke vondsten van in leisteen ingesloten oertijdieren uit de Devoonzee, zoals b.v. de voor het Bundenbacher gebied kenmerkende fossiele zee- en slangsterren, tentoongesteld.

Leisteen - bescherming en versiering

A Slot Gemünden

De trotse blikvanger van het oude Hunsrückplaatsje Gemünden is het barokke slot van de baron van Salis-Soglio. Het slot heeft zijn oorsprong in een door de graaf van Sponheim in de 12de/13de eeuw gestichte burcht, die in het begin van de 16de eeuw in het bezit van de ridders van de Schmidtburcht kwam. Na de verwoesting van de burcht in het jaar 1689 werd in het begin van de 18de eeuw het huidige slot gebouwd. De kunstzinnige leisteedakbedekking van de slotgebouwen en de talrijke met leisteen gedekte vakwerkhuzen in het centrum van het romantische Hunsrückplaatsje wijzen ook hier op de lange traditie van de daklewinning en -verwerking.

B Geologisch Hunsrück-pad

Het geologisch pad met informatiepanelen en toelichtingen maakt op begrijpelijke wijze de gecompliceerde ontwikkelingsgeschiedenis van de Hunsrück, sinds meer dan 400 miljoen jaar, duidelijk. Het hoogtepunt van de 4 km. lange rondweg is de in 1961 stilgelegde Kaisergroeve, die één van de grootste en langst in bedrijf zijnde leisteen-groeven in Gemünden was.

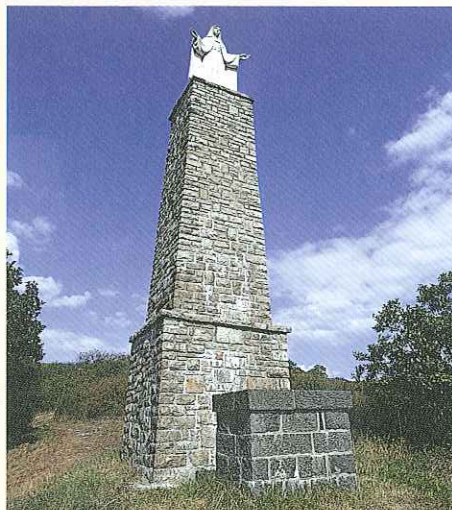

C Bos-wandelroute

Op een ca. 5 km. lange rondweg wordt de bezoeker geconfronteerd met de verscheidenheid aan bos-levensgemeenschappen van het Soonwoud, wiens bergkam van het Rijndal tot aan het Hahnenbeekdal bij Kirn reikt. Op in totaal 48 punten verkrijgt men d.m.v. jonge aanplant, panelen en illustraties een informatief beeld van de thema's ecologie, bos en de levensgemeenschappen daarin.

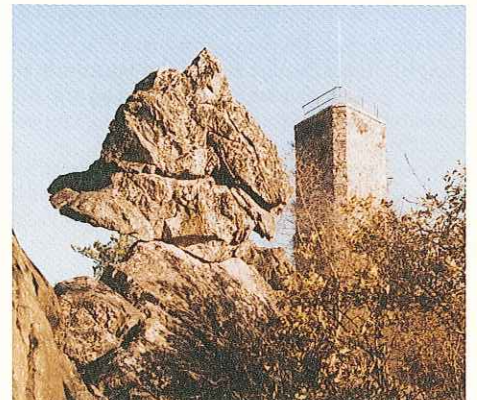
D Mariamonument

Het bouwwerk werd in 1957 gesticht door een Gemündener familie als dank daarvoor, dat het plaatsje geen grote verwoestingen van de Tweede Wereldoorlog heeft overgehouden. Vanaf deze hoogte heeft men een prachtig uitzicht op Gemünden. Het Mariamonument is 's avonds verlicht.

E Ruïne Koppensteen

Dichtbij Gemünden ligt, behorend tot het dorp Henau, de ruïne van de in de 12de eeuw gebouwde Sponheimse burcht Koppensteen. De burcht is via een rondwandelroute te bereiken en biedt op 565 meter hoogte een wijd uitzicht over de Soonwoudhoogtes.

A Stad Kirn

De **stad Kirn** ligt centraal aan de "Hunsrück Leiste- en Burchtenroute". Naamgever van deze nederzetting, die al in 841 in oorkondes van het klooster Fulda is genoemd, was het riviertje met de oorspronkelijke benaming "Kira", dat thans onder de naam Hahnenbeek door het stadje stroomt.

Kirn werd in het verleden ook bovenregionaal bekend als een stad met een belangrijke **leerindustrie, industriële winning en verwerking** van vulkanisch gesteente en een lange **brouwerijtraditie**.

Hoewel heden ten dage de kunststofindustrie het lederbedrijf overtroffen heeft, telt Kirn ook nu nog tot de belangrijkste vestigingsplaatsen van de **fijnleerindustrie**.

Na grootschalige stedelijke saneringsmaatregelen van allure komt het stadje thans bij de bezoeker over als vriendelijk, levendig en veranderlijk; een gemeente dus waar traditie en vooruitgang harmoniëren.

De stad bezit een reeks bezienswaardige en kunsthistorisch waardevolle gebouwen en monumenten. Als representatieve gebouwen voor de Salm-Kyrburgische vorsten in de 18de eeuw bleef het imposante, **vorstelijke keldergebouw** even goed bewaard als het voormalige **Piaristenklooster** aan de linker Hahnenbeekoever. Beide zijn als driebeukige barokcomplexen gebouwd en dragen de naam van de Salm-Kyrburgische architect Johann Thomas Petri.

B Stedelijk raadhuis - St. Pankratius Stichtingskerk

Het voormalige kloostergebouw met zijn nobele trappenhuis is thans het **stedelijke raadhuis** en samen met de **evangelische, vroegere St. Pankratius Stichtingskerk** bepalend voor het stadsilhouet.

Het godshuis met laatgotisch altaar en romantische toren, wiens onderbouw nog uit de 11de eeuw stamt, is met waardevolle grafombes van de Wild- en Rijngraven uitgerust.

Kirn - een stad toont haar moderne en historische gezicht

G Kyrburcht

Het al van verre zichtbare symbool van de stad Kirn is de omstreeks 960 door de Gaugraaf Emicho gebouwde Kyrburcht. Nadat verschillende bezettingen hadden plaatsgehad werd de Kyrburcht in 1734 door de Fransen verwoest.

Het eerst na de verwoesting gebouwde **bewakingshuis** herbergt thans een **restaurant**. Vanaf het erbij behorende terras heeft men een fantastisch uitzicht over Kirn en het Nahedal. In een diep gelegen kelder onder het bewakingshuis is het Duitse **Whiskymuseum** ondergebracht.

Het met veel moeite gerestaureerde burchtcomplex biedt vanaf een hooggelegen punt een imponerend uitzicht over Kirn en het Nahedal tot aan de zuidelijke hoogtes van de Hunsrück. Ook bieden de oude muren een buitengewone coulisse voor de op de **openluchttribune**, op te voeren operafestivals, die intussen bezoekers uit geheel Rijnland-Palts en de aangrenzende bondsstaten naar Kirn lokken. Daarenboven bestaat in de **Kyrburchttrouwzaal**, een gerestaureerd gewelf van de Kyrburchtruïne, de mogelijkheid om in middeleeuwse ambiance te trouwen.

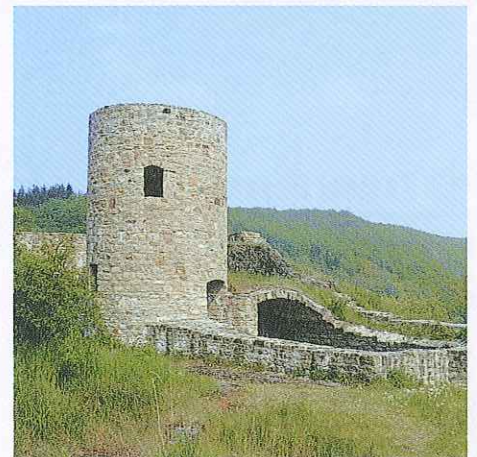
F Kallenfels

Kallenfels ontstond in de Middeleeuwen aan de voet van de drie burchten "Steen", "Kallenrots" en "Berggroep in de Hane". Dit burchtcomplex werd in 1688/'89 in de Paltser Erfenisoorlog mogelijkwerwijze verwoest. Sinds 1969 is Kallenfels een stadsdeel van Kirn.

G Ruïne Naumburcht

Tot de Kirner invloedssfeer aan de bovenste Nahe behoort ook het plaatsje Bärenbach met zijn middeleeuwse ruïne de Naumburcht.

D Markt

Tot de Kirner bezienswaardigheden behoort ongetwijfeld ook de gehele **stadskern**, waar zich de historische vakwerkhuzen en -gebouwen uit de tijd van de grondlegging harmonisch om de **markt** met de St. Georg-fontein groeperen.

De synthese tussen traditie en de moderne tijd, die bij de stadsvernieuwing van Kirn tamelijk goed is gelukt, vormt de geschikte coulisse voor de bekende **Kirner markten**, waarvan de kraammarkt op de eerste maandag van iedere maand tot de grootste van Rijnland-Palts behoort.

De Kirner markten hebben een zeer lange traditie. Nog in de 16e eeuw heven de heren van de Steinkallenrots markttoel.

E Kirn-Sulzbach

De westelijk van Kirn gelegen, in 1325 voor het eerst genoemde, plaats Sulzbach is sinds 1969 een stadsdeel van Kirn. De eerste lettergreep "Sulz" duidt op de vroegere mineraalhoudende bronnen van het plaatsje. In de katholieke kerk zijn vandaag de dag waardevolle, oorspronkelijk uit de vroegere simultaankeerk St. Pankratius in Kirn stammende, **barokke altaren** te zien.

Veel geschiedenis op beperkt oppervlak

C Stichtingskerk St. Johannsberg

Samenhangend met kasteel Dhaun staat de Stichtingskerk St. Johannsberg in Hochstetten-Dhaun. Deze werd vermoedelijk tijdens de tweede helft van de 13de eeuw door de Dhauner Wildgraaf als eigen grafkerk gebouwd. In 1318 kwam het godshuis onder de hoede van de Mainzer aartsbisschop, die de kerk tot stichtingskerk verhef. Zijn huidige bekendheid heeft de kerk aan zijn vele kunsthistorisch waardevolle grafmonumenten, die over de ontwikkeling van de beeldhouwkunst op niveau gedurende vier eeuwen getuigen, te danken.

B Geologisch pad

Op een traject van 3,5 km., voorzien van 11 punten, krijgt de bezoeker de gelegenheid enige periodes uit de geologische ontwikkeling van het Kirner Land, alsook een selectie van typische gesteentes van de regio, nader te leren kennen. Panelen over de Kirner hardsteenindustrie, als heden ten dage nog belangrijke economische factor, informeren over toepassing en gebruik van de gesteentes.

A Kasteel Dhaun

Een geliefd doel voor een uitstapje, cultuurmonument en opleidingscentrum is het kasteel Dhaun in de gemeente Hochstetten-Dhaun. Het "castrum de Dune" was in de Middeleeuwen de voornaamste burcht van de Wildgraven, die in het begin van de 12de eeuw op het grondgebied van de abdij St. Maximum voor Trier, met een lening van dit rijksklooster, werd gebouwd. Dhaun werd in 1340 tot het slagveld, toen de Wildgraaf Johann van Dhaun met aartsbisschop Balduin van Trier, wegens de erfenis van de Schmidtburcht, met elkaar in de clinch lagen. Tijdens deze zog. "Dhauner Strijd", die ten gunste van de Trierer aartsbisschop werd beslecht, werden de burchten Martinsteen en Johannsberg als verdedigingsburchten van Dhaun met zijn voorburcht Brunkenstein gebouwd. Na het uitsterven van de Wildgraven werd in het jaar 1350 Rijngraaf Johann van Steen (Rijngravensteen) de stichter van het Wild- en Rijngravenhuis van Dhaun. In de 16de eeuw werd het kasteel vergroot en verstevigd. De ombouw van de burcht tot barokslot met grootschalige tuincomplexen had onder Wild- en Rijngraaf Carl en zijn vrouw Luise, geboren gravin van Nassau-Saarbrücken, plaats. In 1794 werd het kasteel door de Franse Herenigingstroepen bezet, geplunderd en in 1804 als nationaal eigendom verkocht. Van 1886 tot 1954 was de Kirner fabrikantenfamilie Simon in het bezit van het kasteel, dat vervolgens door de "Doelgemeenschap Kasteel Dhaun" werd overgenomen. Kasteel Dhaun werd tot "opleidingsburcht" omgebouwd, waar sinds 1957 de "Eigen Volksuniversiteit Kasteel Dhaun", als een belangrijk opleidingsinstituut voor de jeugd en volwassenen in noordelijk Rijnland-Palts, is gevestigd.

Verzwegen natte weilanden en ruime hoogten

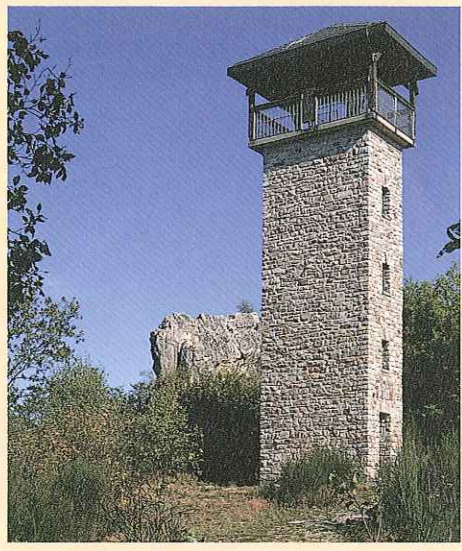

A Oberhausener rotsen

In de nabijheid van de Steinkallenfelser burchten in Kirn verheffen zich boven het Hahnenbeekdal de "Oberhausener rotsen" ("Kirner Dolomieten"), die het einde van de Lützelsohn naar het zuiden toe vormen. Het bizarre rotsmassief bestaat uit kwartsieten, die ook de hoogten van de Lützelsohn en Soonwoud vormen. Terwijl de zachtere leisteen in de omgeving van het kwartsietgesteente door de erosieprocessen gemakkelijker afgebroken werd, bleven de meer resistente kwartsieten als steile rotsformaties, die tot bergbeklimmen uitnodigen, bewaard.

B Natuurmonument "Teufelsrots"

Een imposant geologisch monument in de Lützelsohn is de zogenoemde "Duivelsrots" bij Bruschied/Hennweiler. De "dikke steen", zoals dit harde brok kwartsiet vroeger in de volksmond werd genoemd, heeft de verweringsprocessen, die het kwartsietgesteente meer dan 300 miljoen jaar heeft getrotseerd, goed doorstaan. Vanaf het platform van de uitzichtoren op de Teufelsrots (568 meter) zijn bij goed weer indrukwekkende vergezichten mogelijk.

C Slot Wartenstein met biologisch pad

Slot Wartenstein heeft zijn oorsprong in een door ridder Tilmann van Steen (Stein-Kallenfels) in de tijd omstreeks 1356/'57 gebouwde vesting, genoemd "Wartelsteen". De burcht was in de late Middeleeuwen een woonburcht van verschillende generaties van de middelrijnse adel en stond onder toezicht van de aartsbisschop van Trier. Na de verwoesting van de burcht door de Fransen in het jaar 1688 werd onder Lothar Friedrich van Warsberg het slot Wartenstein nieuw opgebouwd. De jaartallen 1704 en 1728 staan voor de verschillende bouwperiodes. Het slot was vroeger bestuurszetel van de heren van Wartenstein en tot voor enige jaren nog bewoond. Thans is het door grootschalige saneringen tot nieuwe glans gekomen. De weg ernaartoe gaat over een biologisch pad, dat stervormig vanaf Kirn, Hennweiler, Oberhausen en Hahnenbach verloopt. De avontuurlijke route biedt zijn bezoekers over 7,5 km. lengte inzicht en begrip voor de leefruimte bos en zijn functies. In het koetshuis is een natuur- en bosmuseum ingericht.

D Raadhuis Hahnenbach

Het oude raadhuis in Hahnenbach vormt een markante blikvanger in een schilderachtige omgeving. Het twee verdiepingen tellende bouwwerk uit gebroken steen, vakwerk en leisteen werd in 1939 oorspronkelijk als "brandspuithuis" gebouwd.

Door het wildromantische Kellenbeekdal

C Natuurpaden rondom Dhaun

Natuur- en wandelliefhebbers vinden in het mondingbereik van de Kellenbeek in de Nahe gelijk verschillende natuurpaden. Tussen de wijk Hochstädten en Martinstein loopt aan de Nahe-fietsroute een **visserijpad**.

Men bereikt vanaf verscheidene wandelparkeerplaatsen het grote natuurpad rondom Dhaun. Hier ontsluit een goed bewegwijzerd wegennet met meer dan 10 km. lengte de hier voorkomende levensgemeenschappen. Tenminste 130 panelen informeren over de soortenrijkdom aan planten en dieren.

D Ruïne Brunkenstein

Men bereikt vanaf de wandelparkeerplaats aan de zagerij in Simmertal, langs de vroegere Dhauner voorburchten Rotenberg en Brunkenstein, via de kortste route kasteel Dhaun.

Links van de Kellenbeek leiden wegen en paden langs vroegere molens in het kloofachtige landschap van de "Rotsentuin" met mooie uitzichtpunten en rustplaatsen.

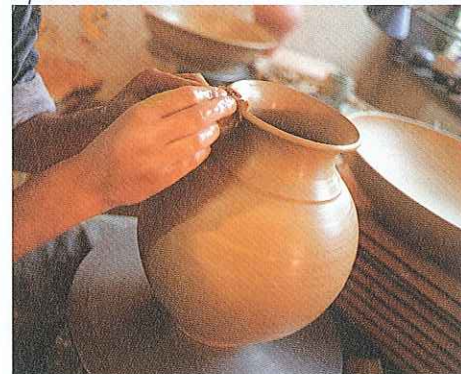
B Historisch raadhuis met natuurhistorisch museum

In de oude dorpskern van Simmertal zijn natuur en geschiedenis op beperkte ruimte samengebracht. Het raadhuis van 1499 is één van de oudste nog bewaard gebleven bouwwerken van deze soort in de regio. In het gebouw is een natuurhistorisch museum, met exposities van fossielen, mineralen, planten en vogels, ondergebracht.

E Pottenbakkerij

Via Heinzenberg en Kellenbach voert de route verder naar Königsau, waar thans een eveneens zeer oud ambacht, het pottenbakken, een nieuwe bloeitijd doormaakt. De daar gevestigde pottenbakkerij heeft één van de grootste expositieruimten van Rijnland-Palts.

In het door het kasteel beheerste Gemünden kan de Kellenbeekroute tenslotte worden beëindigd.

A Kellenbeekdal

In het oostelijke bereik van de "Hunsrück Leiste- en Burchtenroute" voert de avontuurlijke route over de B 421 door het romantische Kellenbeekdal (Simmertalbeekdal) met zijn bizarre rotsformaties en idyllische natte weiden. Dit dal biedt niet alleen landschappelijke en natuurlijke prikkels. Eén van de beroemdste minnezangers van de Middeleeuwen, Wilhelm van Heinzenberg, was hier woonachtig.

Ambacht - kunst en edele stenen

In de stadjes en dorpjes rondom de vakantieroute zijn vele kunsthistorische kostbaarheden bewaard gebleven. In het bijzonder in het westelijk gedeelte van de "Hunsrück Leiste- en Burchtenroute", waar nog in de 19de eeuw de mijnbouw en smelterijen van grote betekenis waren, is een reeks bezienswaardige kerken en voorname burgerhuizen te zien, die in bouw en vormgeving getuigen van hoogstaande ambachtkunst uit vroeger eeuwen.

H Historisch raadhuis

Indrukwekkend en kunsthistorisch interessant zijn de talrijke niet-kerkelijke gebouwen in de dorpjes rondom de Idarkopf. Representatief daarvoor is het **historische raadhuis** in het oude gerechtsplaatsje **Rhaunen**. De bovenverdieping van het huis dateert uit 1723, is geheel met leisteen bekleed en wordt aan de straatzijde door vier stevige zuilen uit eikenhout gedragen. De daardoor ontstane open galerij met luifelkarakter is een bijzonderheid van dit bouwwerk.

K Kerk in Hottenbach

Een voorbeeld van een geslaagde symbiose tussen middeleeuwse en moderne architectuur is de **evangelische kerk in Hottenbach**. In 1904 werd de kerk op de oude fundamenten van de voorganger gebouwd, waarbij de plompe koortoren uit de 13de eeuw werd gehandhaafd en werd gebruik gemaakt van oude bouwfragmenten. Een Romeinse viergodensteen en gotische fresco's in de koortoren, alsook een uit hout gesneden preekstoel uit het jaar 1701 en een Stummorgel uit 1737, getuigen van kunstgeschiedenis uit verschillende tijdperken.

S Stummorgels en **S** schilderkunst

Hoe snel kunst en ambacht in elkaar overgaan, laten b.v. de **kerken van Hottenbach, Krummenau, Schauraen en Stipshausen** zien. In het bijzonder de drie laatste godshuizen behoren, op grond van hun volledig bewaard gebleven **barokke wandschilderingen**, tot de kunsthistorisch meest hoogstaande objecten van de Hunsrucker sacrale kunst. Bijna alle kerken zijn met instrumenten van de beroemde **orgelbouwfamilie Stumm** uit **Sulzbach** voorzien.

In de **evangelische kerk van Rhaunen** is een orgel van Johann Michael Stumm uit het jaar 1723, als oudste instrument van de bouwer, bewaard gebleven.

E Edelsteenslijperij en **G** goudsmeden

Kunst "in detail" wordt in de dorpjes van het Idarwoud ook vandaag de dag nog in ere gehouden. Tot hier reikt het eeuwenoude ambacht rondom sieraden en edelstenen met zijn metropool Idar-Oberstein. Nabij het gehucht **Asbacher Hütte** kan worden bekeken, hoe reeds 150 jaar geleden edelstenen werden geslepen. Wie daarentegen een moderne **edelsteenslijperij** wil bezichtigen en de edelsteenslijper alsook de **goudsmid** over de schouders wil kijken, is in Stipshausen op het juiste adres.

Cultuurhighlights

- b.v. muzikaal en culinair - Kasteeldagen Slot Dhaun en Wartenstein
- Altburchtfestival Bundenbach
- openluchttheater in Gemünden
- Kyrburchtfestival

Opgepast!

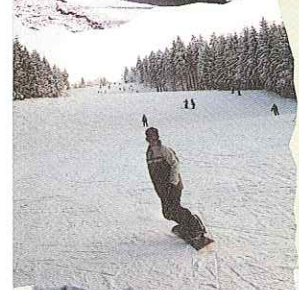
De Hunsrück Leisten- en Burchtenroute biedt niet alleen geschiedenis en cultuur puur ...
... en niet alleen wandelen van de ene naar de andere leistenrots!

Aktiviteiten

- klimmen in de Oberhausener Rotsen
- klimwand Kirchberg
- skiën / rodelen / snowboarden
- Kneippkuur
- fietsen
- wandelen
- eten en drinken

Overnachten

In het Hunsrücker Land staan u talrijke accommodaties ter beschikking, rustikaal tot luxueus, goedkoop of pretentief - u vindt vast en zeker ook de passende slaapgelegenheid.

Rendez-vous met de natuur ...

Er zijn hier vele oude en interessante dingen te ontdekken!

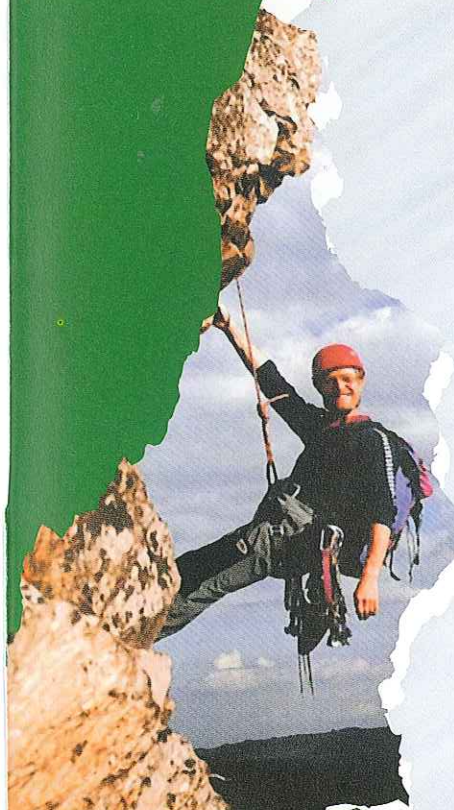
De *Sirona-route* voert u met een lengte van bijna 100 km. in de *wereld van de Kelten en Romeinen*. Deze sluit in het noorden aan de Ausoniusroute, met het Romeinse Vicus Belinum en in het zuidwesten aan de Keltische ringwal Otzenhausen aan. Sirona was de beschermheilige van bronnen, beken en rivieren en werd door de Kelten en Romeinen als godin vereerd.

Een beeld van de godin werd bij de heilige bron in het Idarwoud gevonden en daarom begeleidt u het symbool van Sirona langs de hele route. Het Nahe-Hunsrück-gebied behoort tot de eerste gebieden, waar de Kelten zich reeds in de 6de eeuw v. Chr. vestigden. Infopaviljoens in Romeinse stijl bevatten veel interessante detailinformatie over de archeologische vindplaatsen. De Altburg bij Bundenbach – een gereconstrueerde Keltisch-Triëse hoger gelegen nederzetting – telt zeker tot de meest attractieve plaatsen van de archeologie in Duitsland.

Een *tweede Keltische wandelroute, de K-route*, loopt vanaf Kirn aan de Nahe via Kirchberg in de Hunsrück tot zelfs naar de Moezel naar Senheim of Karden. De lengte bedraagt naar keuze circa 56 of 67 km. Deze wandelroute over de Hunsrück volgt oude wegverbindingen uit Keltische en Romeinse tijd. Vanaf Kirchberg zijn er twee *routevarianten*.

In Kirchberg kruist u de Ausoniusroute Bingen-Trier. Langs deze route treft u infoborden, Romeinse spelletjes en de reconstructie van een Romeinse wachttoren aan.

Het *Trübenbeekdal* van Kirn naar Bergen biedt een *natuurspektakel* van bijzondere allure. De rondwandeling met een lengte van circa 7 km. begint onderaan de Kyrburcht in Kirn en gaat door één van de mooiste dalen van de Hunsrück. U ontdekt hoe deze fascinerende bergbeek, de Trübenbeek, zich een weg door dit dal baant. Daarbij komt u natuurlijke watervallen en een uitgeslepen beekbed tegen.

Molenwandeling door het Idarbeekdal van Hochscheid naar Rhaunen

Aan de noordelijke voet van het Idarwoud bevindt zich één van de mooiste beekdalen in deze regio: het Idarbeekdal. De waterkracht van de Idarbeek werd vroeger intensief gebruikt. Op onze wandelroute van Hochscheid naar Rhaunen liggen 14 nog van een naam voorziene molens. Deze waren, met uitzondering van de Emmerichsmolen bij Horbruch, alle korenmolens. De Weitersbacher Hütte ("Lorenz' Molen") is de enige korenmolen, die thans nog - als familiebedrijf - in gebruik is. De wandelaar kan hier de molenaarsvrouw bij haar werk over de schouders kijken en vervolgens in een kleine molenwinkel producten uit de regio kopen. In de Bergmolen ("Historische Slotmolen") en de Weitersbacher Molen ("Bernds Molen") is heden ten dage gastronomie, die uitnodigt voor een rustpauze, ondergebracht.

Los van de molenwandeling loont zich een ommetje naar het monument Gerwertsmolen bij Stipshausen.

Waterleerpad Hahnenbeekdal

Uitgangspunt voor een wandeling langs het waterleerpad is de sprookjesachtig gelegen *ruïne Schmidtburcht*, die wegens haar enorme omvang elke bezoeker verrast. Maar ook vanaf de nabij gelegen *Keltische nederzetting Aliburg* en de *bezoekersmijn leisteengroeve Herrenberg* is het pad snel bereikt. Volgt u vanaf de ruïne Schmidtburcht de Hunsrück-hoogtenroute resp. de Europese lange wandelroute nummer 3. Temidden van onaangestaste natuur en ver weg van elk wegverkeer kunt u als wandelaar *water in zijn oorspronkelijke vorm* ontdekken. In het voorbijgaan ervaart u op indrukwekkende wijze veel wetenswaardig rondom het thema water. *Water met "alle zintuigen ontdekken"* staat hier op het programma. Natuurlijk is ook aan gemoedelijke rustmogelijkheden voor de volwassenen en uitdagende speelgelegenheden voor de kleintjes gedacht.

Deze folder werd op chloorvrij gebleekt papier gedrukt.

Wie zich voor fascinerende natuur en adembenemende landschappen interesseert, is aan de Hunsrück leisteen- en burchtenroute op het juiste adres. Schilderachtige dalen en bizarre rotsformaties in het heuvelachtige landschap van de Hunsrück zijn een lonend doel voor uitstapjes van fietsers, wandelaars en natuurvrienden.

...Ontdekkingen gegarandeerd!

Voor fietsers zijn er zelfs vier verschillende hoofd-fietsroutes, evenals regionale mountainbikeroutes. Wie is er verwonderd over, dat zich de Nahe-Hunsrück-regio tot een gebied voor fietsers ontwikkelt: de uitvinder van de loopfiets Karl Friedrich Christian Ludwig baron Drais van Sauerbronn woonde tenslotte als kind vier jaar in de Hunsrück. Fietsen op de rails ("draisine") in het Naheland loont zich steeds en is een bijzondere belevenis.

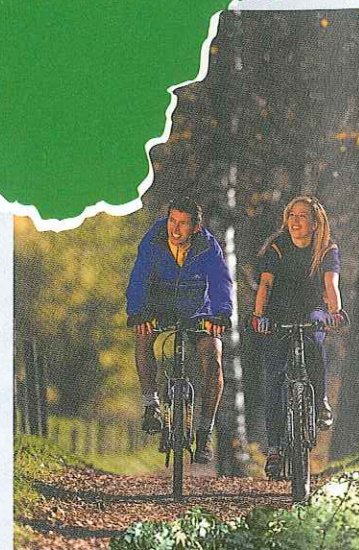
De Europese lange wandelroute E3 Atlantische Oceaan-Böhmerwoud heeft alleen al in de Hunsrück een lengte van 220 km. Hier verloopt deze van Saarburg naar de Erbeskopf, via Morbach naar de Idarkopf, naar Rhaunen tot aan Gemünden, om aan de rand van de Hunsrück in Bacharach aan de Rijn te eindigen. Dat is dus iets voor echte wandelaars. De regio biedt ook enige natuurwetenschappelijke wandelroutes met verschillende thema's. **Geologie kan men zelfs op twee leerpaden beleven en ontdekken, namelijk in Gemünden en Hochstetten-Dhaun.** Hier verneemt u iets over de geologische ontwikkeling van de aarde en draait zich alles om de bijna 400 miljoen jaar oude leisteen. Met wat geluk vindt u thans op de stilgelegde leisteenstortbergen nog opmerkelijke fossielen. Bundenbach werd wereldberoemd door de fossiele pijlstaartkreeft "Nahecaris" en Gemünden evenzo door de visachtige "Drepanaspis".

Ruiken, tasten, voelen, horen en zien – zelfs vier **natuurleerpaden** resp. bosleerpaden bij slot Wartenstein (Oberhausen/Kirn), slot Dhaun in Hochstetten-Dhaun, in Gemünden en aan de Idarkopf bij Stipshausen bieden bos en **natuur** – fascinatie puur.

Slot Wartenstein

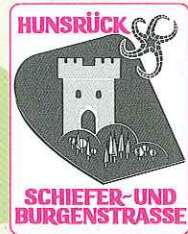
Het slot Wartenstein is, vanaf de dorpen Hennweiler, Oberhausen, Hahnenbach of Kallenfels (Kirn), via het goed gemarkeerde en bezienswaardige **natuurleerpad** te bereiken. Langs het pad wordt u in velerlei geheimen en wonderen van onze bossen, met zijn veelsoortige fauna en flora, ingewijd.

Als u uiteindelijk het slot heeft bereikt, gaat het eerst goed van start! Johannes Bückler, beter bekend als de "**Schinderhannes**" alsook "roversaanvoerder van de Hunsrück", confronteert u met het thema hakhout en de bijna vergeten gebruiksvorm van het looien van leder. Betreedt u met Schinderhannes de oude met gewelven voorziene kelder, om met hem **gefossiliseerde dieren en miljoenen jaren oude gesteenten** van de Hunsrück te leren kennen. Ervaart u in het oude stalgebouw van het slot meer over de veelsoortige structuren en bezienswaardigheden van het **natuurpark "Soonwoud-Nahe"**.

Jaar na jaar bezoeken bioscoopfans uit de gehele wereld het kleine plaatsje Woppenroth, dat onder de naam "Schabbach" in de filmgeschiedenis ging. De in de Hunsrück opgegroeide auteur en filmmaker Edgar Reitz nam hier zijn wereldsucces "Heimat" op. Het is een bijzondere ervaring, in de historische coulisse van de film, op zoek te gaan naar sporen van de filmfamilie Simon. De dorpsbewoners, die ten dele zelf in de elfdelige kroniek mochten meespelen, laten de gelegenheid niet onbenut om hun gasten al het wetenswaardige over het "Hollywood van de Hunsrück" te vertellen.

Bezienswaardige reisoelen rondom de

Als u meer wilt weten, kunt u zich tot de volgende adressen wenden:

Förderverein Hunsrück Schiefer- und Burgenstraße e.V.

Postfach 49 • D-55601 Kirn

Bahnhofstraße 31 • D-55606 Kirn

Tel. 0049 (0) 67 52 / 138-31 - Fax 0049 (0) 67 52 / 138-60 + 138-62

Verbandsgemeinde Kirchberg

Postfach 11 60 • D-55477 Kirchberg

Marktplatz 5 • D-55481 Kirchberg

Tel. 0049 (0) 67 63 / 910-214

Fax 0049 (0) 67 63 / 910-299

Postfach 1145 • D-55622 Rhaunen

Zum Idar 23 • D-55624 Rhaunen

Tel. 0049 (0) 65 44 / 181-30 • Fax 0049 (0) 65 44 / 181-43

eMail: hsb-info@kirn-land.de

Internet: www.hunsrueck-naheland.de

Stadt Kirn

Postfach 93 • D-55601 Kirn

Kirchstraße 3 • D-55606 Kirn

Tel. 0049 (0) 67 52 / 135-203

Fax 0049 (0) 67 52 / 135-250

Impressum:

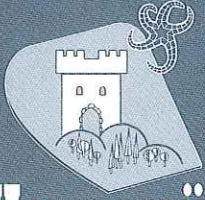
Uitgever: Förderverein Hunsrück Schiefer- und Burgenstraße e.V. • 55606 Kirn

Concept en vormgeving: ComCept, Bernkastel-Kues • Tekst: J. Füllmann • Foto's: ComCept / Archive der Gebietskörperschaften • Adolf Sopper • Bernd Michel

Lithografie: Repro Scheiner, Staudernheim

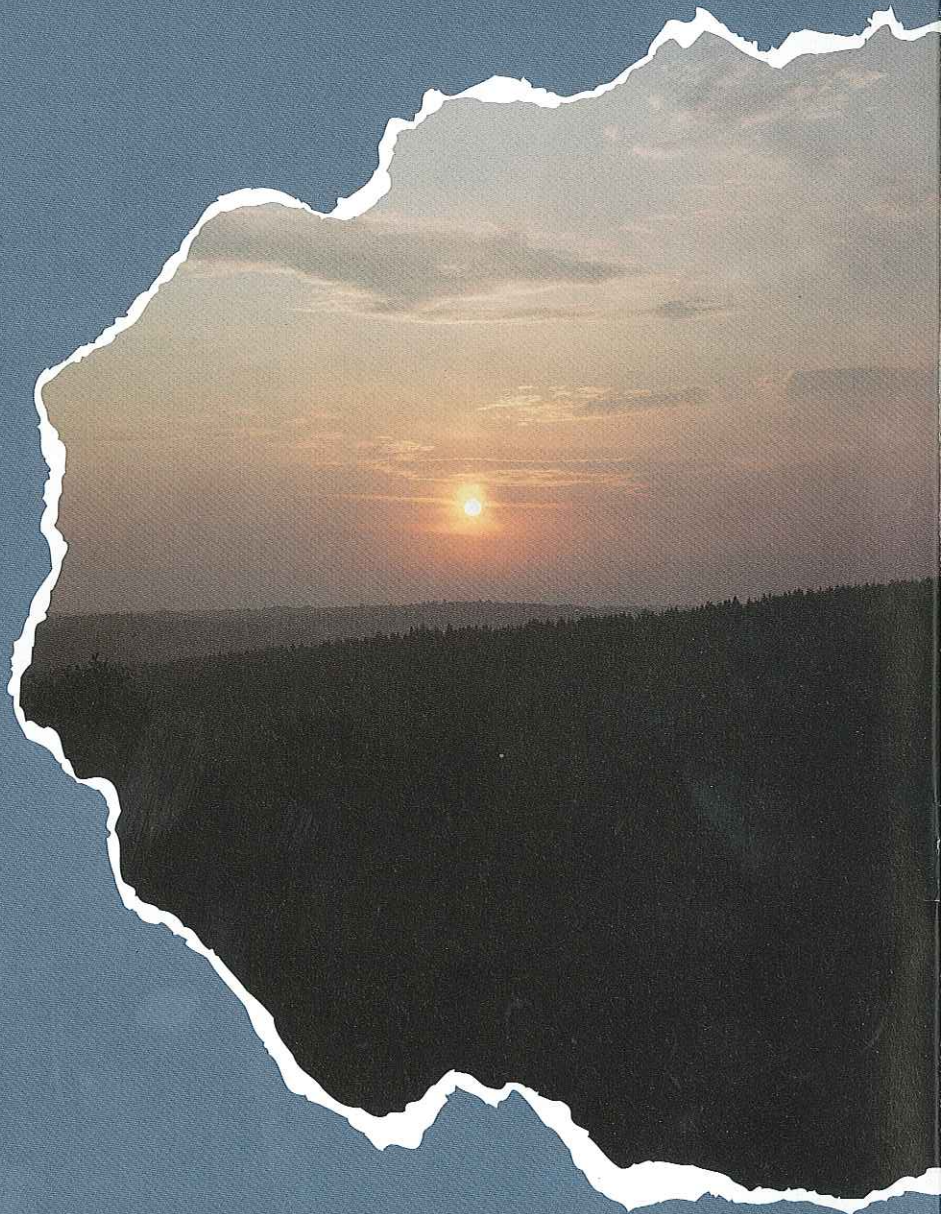
Druk: Prinz-Druck GmbH & Co. KG, Idar-Oberstein

Alle rechten voorbehouden

Hunsrück

SCHIEFER-
BURGEN-
STRASSE

Gesubsidieerd door het
EU-Programma Leader Plus.